

Εις την εορτήν των Θεοφανείων († Αρχ. Γεώργιος Καψάνης, Προηγούμενος Ι. Μ. Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 5 Ιανουαρίου, 2017

Ομιλία του γέροντα στην τράπεζα της Μονής το 1989

Όπως όλες οι Δεσποτικές εορτές, έτσι και η σημερινή εορτή έχει χαρακτήρα **Τριαδικό, Χριστολογικό, ανθρωπολογικό** και **αφορά όλη την κτίσι**.

Τριαδικό, διότι εφάνη πολύ καθαρά η Αγία Τριάς, δηλαδή τα τρία Πρόσωπα, τόσο καθαρά όσο άλλοτε δεν είχε φανή, και άρα εγνώρισαν όσοι ήσαν εκεί και όσοι υπουρούσαν -κυρίως ο Τίμιος Πρόδρομος- το Τριαδικόν του Θεού. Και δι' αυτών και εμείς όλοι. Διότι αυτοί μας παρέδωσαν, και εμείς σαν να είμεθα αυτόπται μάρτυρες πιστεύουμε σ' αυτό που τότε εφανερώθη και απεκαλύφθη. Γι' αυτό και ψάλαμε χθες «*Τριάδος η φανέρωσις εν Ιορδάνη γέγονεν*», αλλά και εν Ιορδάνη και εν ημίν.

Έχει χαρακτήρα **Χριστολογικό**, διότι εκείνος ο οποίος είναι το κύριο Πρόσωπο στο μυστήριο αυτό είναι ο Δεσπότης Χριστός, ο οποίος για μία ακόμη φορά δείχνει την άκρα Του **ταπείνωσι** και την άκρα Του **υπακοή** προς τον Θεόν Πατέρα. Και όταν εγεννήθη εν τω σπηλαίω, και τώρα που βαπτίζεται, και επί του Σταυρού, και πάντοτε αυτές ήσαν οι δύο αρετές του Χριστού, οι οποίες έγιναν και η αφορμή της σωτηρίας της δικής μας. Όπως ο Αδάμ έπεσε διά της υπερηφανείας και διά της ανυπακοής, έτσι και ο νέος Αδάμ μπορούσε να ανορθώση το ανθρώπινο γένος μόνο με την ταπείνωσι και την υπακοή. Και έτσι άφησε και «*ημίν υπογραμμόν, ίνα επακολουθήσωμεν τοις ίχνεσιν αυτού*».

Είναι εορτή όμως που **αφορά και τον άνθρωπο**, διότι, όσα γίνονται με την Τριαδική συνεργασία εν Χριστώ, αφορούν τον άνθρωπο. Κατεβαίνει γυμνός μέσα στο ύδωρ, για να πάρη τον γυμνό από την Χάρι του Θεού άνθρωπο και να τον αναστήση και να τον ενδύση την νέα στολή της αφθαρσίας. Άρα είναι δι' ημάς και διά την σωτηρίαν μας. Όπως ομολογούμε στο Σύμβολο της Πίστεως, ότι όλα όσα έγιναν υπό του Κυρίου, έγιναν «*δι' ημάς και διά την σωτηρίαν ημών*».

Και δεν αφορά μόνο τον άνθρωπο, αλλά **αφορά και όλη την κτίσι**, όλη την δημιουργία. Επειδή ο Κύριος κατήλθε μεν στον Ιορδάνη, αλλά κατελθών μέσα στο ύδωρ του Ιορδάνου έφερε και την Χάρι η οποία τον ακολουθούσε και αγίασε τα ύδατα, τα στοιχεία της φύσεως, την φύσι όλη. «*Τας της φύσεως ημών γονάς*

ηλευθέρωσε» (Αγίου Σωφρονίου Ιεροσολύμων, Ευχή του Μεγάλου Αγιασμού). Έτσι και σε όλη αυτή την κτίσι του Θεού περιεχύθη Χάρις και ευλογία πνευματική, και εδόθη στην φύσι η δυνατότης, οσάκις το μυστήριο επαναλαμβάνεται, να γίνεται σημείο της παρουσίας του Θεού. Διότι κάθε φορά που τελείται το άγιο Βάπτισμα στην Εκκλησία μας και το ύδωρ αγιάζεται για να βαπτισθή ένας άνθρωπος, ένας κατηχούμενος, αυτό το ύδωρ μετέχει της ευλογίας του Ιορδάνου. Είναι εκείνο το ύδωρ που αγίασε ο Κύριος εν τω Ιορδάνη ποταμώ. Και επειδή έχει αυτή την Χάρι του βαπτισθέντος Κυρίου, γι' αυτό αγιάζει και τον βαπτιζόμενο Χριστιανό και τον ανακαινίζει, ώστε να περιπατή εν καινότητι την ζωή του Θεού.

Ευχαριστούμε λοιπόν την Αγία Τριάδα και τον Σαρκωθέντα και Βαπτισθέντα Κύριο, ο οποίος με τέτοια υπερφυή, υπέρ έννοιαν, παράδοξα μυστήρια οικονόμησε την σωτηρία μας. Και εμείς σήμερα εν πίστει προσκυνούμε και αυτό το μυστήριο της αγίας Του Βαπτίσεως και της Τριαδικής Θεοφανείας, και τον παρακαλούμε **να μας βοηθήση να μένωμε πάντοτε με ταπεινώσι και υπακοή στην αγία Εκκλησία Του**, ώστε να μπορούμε και εμείς να αισθανώμεθα αυτά τα μυστήρια, να ζούμε αυτά τα μυστήρια, να τα βλέπωμε με πνευματικούς οφθαλμούς, αλλά και να αγιαζώμεθα, μη λησμονούντες αυτό το οποίο τόνισα προ ολίγου, ότι **όλα αυτά έγιναν δι' ημάς και διά την σωτηρίαν μας**.

Και αλλοίμονο, αν ο Θεός έκανε τέτοια θαυμαστά γεγονότα για την σωτηρία μας και εμείς μένουμε έξω από την σωτηρία. Γι' αυτό και κάθε εορτή, όπως και άλλοτε ετόνισα στην αγάπη σας, πρέπει να είναι για μας ένα συγκλονιστικό βίωμα και συγχρόνως ένας αναβαθμός, μία ανύψωσις μας προς τον Θεόν, έτσι ώστε και ο σκοπός των εορτών να εκπληρώνεται και εμείς να τελειούμεθα εν Χριστώ και να ενηλικιούμεθα, κατά τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή.

Η Χάρις του βαπτισθέντος Κυρίου ας είναι μαζί μας πάσας τας ημέρας της ζωής μας.

[Από το βιβλίο του Αρχιμανδρίτου Γεωργίου Καψάνη, Προηγούμενου Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου «Ομιλίες σε ακίνητες Δεσποτικές και Θεομητορικές εορτές (των ετών 1981-1991) Α', Έκδοσις Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, 2015]